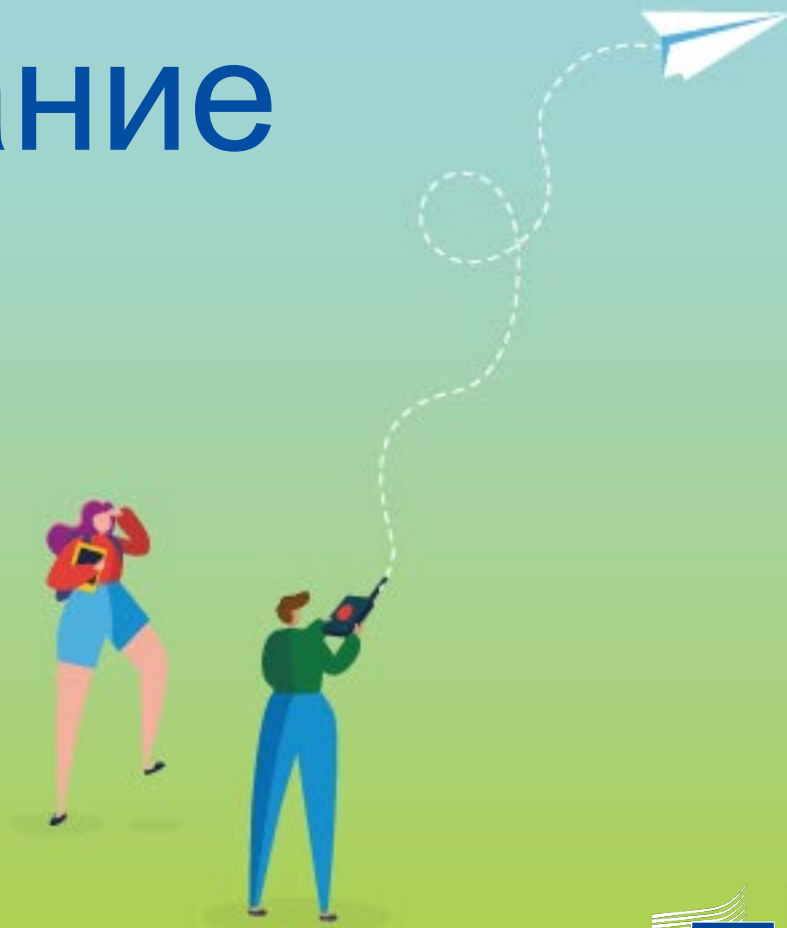

ХОРИЗОНТ ЕВРОПА

Подробно описание

Европейска
КОМИСИЯ

Съълб I

Върхови постижения в науката:

укрепване и разширяване на **високите постижения на научната база на Съюза**

Европейски научноизследователск и съвет (ЕНС)

Изследвания за разширяване на границите на познанието от най-добрите изследователи и техните екипи

16 милиарда евро

Действия по програма „Мария Склодовска-Кюри“

Усъвършенстване на знанията и уменията на изследователите чрез мобилност и обучение

6,6 милиарда евро

Изследователски инфраструктури

Интегрирани и взаимосвързани научноизследователски инфраструктури на световно равнище

2,4 милиарда евро

Европейски научноизследователски съвет (ЕНС)

Конкурентно финансиране за подпомагане на авангардни изследвания за разширяване на границите на познанието във всички области въз основа на високи научни постижения.

Финансиране

10 000+ проекта, финансирани от 2007 г. насам

Над 70 % от завършените проекти към ЕНС са довели до пробив в науката или голям напредък (според независими проучвания)

7 Нобелови награди, 4 Филдсови медала, стотици значими награди, присъдени на изследователи, получили безвъзмездни средства от ЕНС

80+ националности (са получили безвъзмездни средства от ЕНС)

Безвъзмездни средства за млади учени: до 1,5 милиона евро. Продължителност: до 5 години. 2—7 години опит след получаване на докторска степен.

Безвъзмездни средства за утвърдени учени: до 2 милиона евро. Продължителност: до 5 години. 7—12 години опит след получаване на докторска степен.

Безвъзмездни средства за водещи учени: до 2,5 милиона евро. Продължителност: до 5 години. Отлични постижения и заслуги в научната област през последните 10 години.

Безвъзмездни средства за постигане на синергия: 2—4 изследователи (един от тях може да се намира извън Европа). Максимум до 10 милиона евро за период от 6 години.

„Опитът, който натрупахме при проучванията в областта на рака, ни подтикна да разширим употребата на иРНК ваксини и за превенция на инфекциозни заболявания. За революционните иновации са необходими десетилетия изследвания и принос от множество научни области, преди да достигнат зрялост и да донесат полза за човечеството.“

Uğur Şahin, получил безвъзмездни средства от ЕНС, Университет в Майнц

Съълб II — Клъстери

Глобални предизвикателства и конкурентоспособност на европейската промишленост

насърчаване на **ключовите технологии** и решения в подкрепа на **политиките на ЕС и на целите за устойчиво развитие** (6 клъстера и преки дейности на JRC извън ядрената област)

53,5 милиарда евро

Съълб II

Бюджет за клъстерите и за JRC

по текущи цени

Клъстер 1	Здравеопазване	8,246 милиарда евро (вкл. 1,35 милиарда евро от NGEU)
Клъстер 2	Култура, творчество и приобщаващи общества	2,280 милиарда евро
Клъстер 3	Гражданска сигурност за обществото	1,596 милиарда евро
Клъстер 4	Цифрови технологии, промишленост и космическо пространство	15,349 милиарда евро (вкл. 1,35 милиарда евро от NGEU)
Клъстер 5	Климат, енергия и мобилност	15,123 милиарда евро (вкл. 1,35 милиарда евро от NGEU)
Клъстер 6	Храни, биоикономика, природни ресурси, селско стопанство и околна среда	8,952 милиарда евро
	JRC (преки дейности на извън ядрената област)	1,970 милиарда евро

Клъстерите включват бюджет за партньорствата и мисиите
NGEU е програмата Next Generation EU — фонд за възстановяване

Стълб III

Иновативна европа:

стимулиране на **пробиви, които създават нови пазари, и на екосистеми**, които са благоприятни за иновациите

Европейски съвет по иновациите

Подпомагане за иновации с потенциал за пробив и създаване на нови пазари

Бюджет: **10,6 милиарда евро**, вкл. до 527 милиона евро за екосистеми (включително от NGEU — части от Фонда за възстановяване, предназначени за ЕСИ).

Европейски иновационни екосистеми

Връзка с регионалните и националните участници в областта на иновациите

Европейски институт за иновации и технологии (EIT)

Обединяване на ключови участници в областта на иновациите (от научноизследователските, образователните и стопанските среди) около общата цел за развиване на иновациите

около **3 милиарда евро**

Част

Разширяване на участието и укрепване на европейското научноизследователско пространство (ЕНП):

Разширяване на участието и разпространяване на високите научни постижения

- Формиране на екипи, туининг, председатели на ЕНП
- Европейско сътрудничество в областта на науката и технологиите (COST)
- Стимулиране на дейностите на националните органи за контакт, проверки на предварителните предложения и консултиране
- Циркулиране на интелектуален капацитет
- Инициативи за високи научни постижения:
- Възможност субекти от държави с разширяващо се участие да се присъединят към вече избрани съвместни действия в областта на научните изследвания и иновациите
- Признаване на участието
- Услуги за намиране на партньори

2,96 милиарда евро

Реформиране и засилване на европейската система за научни изследвания и иновации

- Задълбочаване на емпиричната база на политиката в областта на научните изследвания и иновациите
- Перспективи
- Подкрепа за създателите на политики за развитието на ЕНП
- Подкрепа за реформиране на националните политики за научни изследвания и иновации, включително механизъм за подкрепа в областта на политиките
- Привлекателни работни възможности за изследователи и връзки с висшето образование
- Отворена наука, наука за гражданите и научна комуникация
- Равенство на половете
- Етика и почтеност
- Подкрепа на международното сътрудничество
- Научен принос към други политики
- Подкрепа за изпълнението на програмата
- Подкрепа за националните органи за контакт
- Подкрепа за разпространението и използването

0,44 милиарда евро

Програма на ЕВРАТОМ за научни изследвания и обучение (2021—2025 г.)

Цел

Научни изследвания и обучение с цел намаляване на рисковете за ядрената безопасност и сигурност, разработване на безопасни ядрени технологии и оптимална радиационна защита.

Какво ново

- Засилен акцент върху приложенията на лъчения в области, различни от производството (медицина, промишленост, космическо пространство)
- Разкриване на възможности за мобилност за научни работници в областта на ядрените изследвания чрез включване в действията „Мария Склодовска-Кюри“

Бюджет за периода 2021—2027 г.

1,981 милиарда евро

Стратегически план

- Изпълнението на специфичната програма и ОЗИ на EIT се подпомага от прозрачно и стратегическо планиране на научноизследователските и иновационни дейности, по-специално за стълб „Глобални предизвикателства и конкурентоспособност на европейската промишленост“, което обхваща и съответстващите им дейности в други стълбове и в част „Разширяване на участието и укрепване на европейското научноизследователско пространство“.
- Комисията гарантира включване на държавите членки още на ранен етап и засилен обмен с Европейския парламент, както и консултации със заинтересованите страни и широката общественост.
- Стратегическото планиране осигурява привеждане в съответствие с други свързани програми на Съюза и съгласуваност с приоритетите и ангажиментите на ЕС, повишава взаимното допълване и взаимодействието с националните и регионалните програми и приоритети за финансиране и по този начин укрепва ЕНП.
- Резултатите от стратегическото планиране се представят в многогодишен стратегически план, за да се подготви съдържанието на работните програми. Той обхваща максимален период от четири години, като същевременно запазва достатъчна гъвкавост за бърз отговор на нови и възникващи предизвикателства, неочаквани възможности и кризи.

Стратегически план

Стратегическият план съдържа:

- Основни стратегически насоки за подкрепа на научните изследвания и иновациите, включително описание на очакваните въздействия, въпросите, които засягат няколко клъстера, и обхванатите от интервенцията области;
- Определяне на съвместно програмираните и съфинансираните европейски партньорства;
- Определяне на мисиите;
- Области за международно сътрудничество;
- Специфични въпроси като баланса между научните изследвания и иновациите; интеграцията на социалните и хуманитарните науки; ролята на главните базови технологии и стратегическите вериги за създаване на стойност; равенството между половете, включително застъпването на тази тема в съдържанието на научните изследвания и иновациите; придържането към най-високите стандарти за етика и почтеност; приоритетите за разпространение и използване.

Първият стратегически план

Първият стратегически план обхваща периода 2021—2024 г.

Той е резултат от поредица интензивни дейности по съвместно създаване между службите на Европейската комисия и съвместно проектиране с представители на държавите членки, членове на Европейския парламент, заинтересовани страни и широката общественост в продължение на 18 месеца.

Дейностите по съвместно проектиране със заинтересованите страни и обществеността са проведени под формата на онлайн анкети и интерактивни семинари по време на Европейските дни за научни изследвания и иновации през 2019 и 2020 г.

Приет е през март 2021 г.

Относно работните програми на „Хоризонт Европа“

„Хоризонт Европа“ подкрепя научните изследвания и иновациите най-вече чрез работни програми, които задават възможностите за финансиране на изследователски и иновационни дейности.

„Основната“ работна програма обхваща следните компоненти на „Хоризонт Европа“:

- действията „Мария Склодовска-Кюри“ и научноизследователските инфраструктури (Стълб I);
- всички клъстери (Стълб II);
- европейските иновационни екосистеми (Стълб III);
- разширяване на участието и разпространяване на върховите постижения, както и реформиране и укрепване на европейската система за научни изследвания и иновации (част „Разширяване на участието и укрепване на европейското научноизследователско пространство“).

„Основната“ работна програма за 2021—2022 г. е съставена от 13 части:

- въведение;
- 11 части, които обхващат по-горе споменатите компоненти (включително една за мисиите);
- и една част за общите приложения, в които се определят правилата на работната програма, като стандартните условия за приемливост и критериите за допустимост, подбор, възлагане и т.н.

Относно работните програми на „Хоризонт Европа“

Отделните работни програми обхващат:

- Европейския научноизследователски съвет (ЕНС)
- Съвместния изследователски център (JRC)
- Европейския съвет по иновациите (ЕСИ)

Дейностите на EIT са посочени в отделни програмни документи. Освен това значителна част от Стълб II на „Хоризонт Европа“ ще бъде реализирана чрез институционализирани партньорства, по-специално в областите мобилност, енергетика, цифрова икономика и икономика, която използва биотехнологии, които ще имат свои отделни работни програми.

„Хоризонт Европа“ се осъществява и чрез другата специфична програма (Европейския фонд за отбрана) и се допълва от програмата на Евратом за научни изследвания и обучение (всяка от които има отделна работна програма).

Програма InvestEU за научни изследвания и иновации

Стимулира по-големи инвестиции в научни изследвания и иновации, предимно от частния сектор; допълва национални/регионални инициативи и засилва техния ефект

Не нарушава пазара: интервенциите са ориентирани само към недостига на финансиране по веригата на научните изследвания и иновациите (който се дължи най-вече на големия риск)

Подкрепа посредством:

- **Фонд InvestEU**
- **Подпомагане InvestEU**
- **Портал InvestEU**

С бюджетна гаранция от ЕС в размер на **6,6 милиарда евро** се очаква изследванията, иновациите и цифровизацията да привлекат приблизително **90 милиарда евро** инвестиции в научни изследвания и иновации; **пазарно финансиране** за използването и разширяването на европейските научни изследвания и иновации.